

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3315/2019. (XI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 4.Gf.75.094/2018/26-I. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A Gépjármű Károsultak Országos Szövetsége (rövidítve GÉKOSZ; jogi képviselő: Karkosák Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd: dr. Karkosák Balázs; a továbbiakban: indítványozó) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be, melyben kérte a Fővárosi Törvényszék 4.Gf.75.094/2018/26-I. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 2. Az indítványozó az alapügy felperese volt. Az alkotmányjogi panasszal támadott ítéletben megállapított tényállás szerint 2014. február 7. napján egy kft. tulajdonát képező Citroën C5 típusú személygépjárművel közlekedett egy magánszemély Budapesten a Szent Gellért tér irányából az Erzsébet-híd irányába. A felhajtónál a belső forgalmi sávban haladt és az „elsőbbségadás kötelező” táblánál a vonal előtt megállva elengedte a Hegyalja út forgalmát, majd megkezdte a jobbra kanyarodását. Vele egy időben indult szintén a hídra történő felhaladás céljából egy csuklós autóbusz, amely a hídra történő felhaladása során a jobb hátsó kerekével a járdaszegélynek ütközött. A buszvezető az ütközést követően ellenkormányzott, amelynek következtében a busz bal eleje átnyúlt a Citroën forgalmi sávjába és az ott tartózkodó gépjárművel összeütközött. A balesetben részes mindkét gépjármű megsérült, személyi sérülés azonban nem történt. A káresemény időpontjában az autóbusz az alperesnél rendelkezett érvényes kötelező gépjármű felelősségbiztosítási szerződéssel. A felperesi jogelőd a helyreállítási költségből származó kárának megtérítését kérte az alperestől. Az alperes a teljesítéstől elzárkózott. 2014. március 17. napján a Citroën gépjármű tulajdonosa a követelését egy másik kft.-re, majd 2015. szeptember 29. napján ez a másik kft. a követelésérvényesítését az indítványozóra (az alapügy felperesére) engedményezte. Az indítványozó a fizetési meghagyásból perré alakult eljárásban kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest „kártérítés” jogcímén 484.033 Ft, és ezen összeg után 2014. február 8. napjától járó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 301. § (1) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamat és perköltsége megfizetésére. Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg indítványozónak 484.033 Ft-ot, és ezen összeg után 2014. február 8. napjától a kifizetés napjáig járó az adott késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű késedelmi kamatot, valamint 244.846 Ft perköltséget.
- [3] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes élt fellebbezéssel. A másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a fellebbezést kisebb részben megalapozottnak tartotta, az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét – a keresetet a perköltség körében részben elutasító rendelkezés körében – nem érintette, egyebekben megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a per elbírálásához szükséges tényállást megfelelő mértékben feltárta, a bizonyítást lefolytatta, az irányadó jogszabályokat helyesen alkalmazta, a bizonyítási eljárás során megállapított tényállásból a jogszabályok megfelelő alkalmazásával levont jogi következtetésével a másodfokú bíróság azonban csak részben értett egyet. A másodfokú bíróság foganatosította a szakértő személyes meghallgatására irányuló alperesi bizonyítási indítványt, és a 2018. október 16. napján tartott tárgyaláson igazságügyi szakértőt hallgatott meg a felperesi jogelőd közrehatása körében. A másodfokú bíróság a szakértő tényállításai alapján osztotta az alperesi fellebbezésben foglaltakat, és arra a következtetésre jutott, hogy a felperesi jogelőd a perbeli baleset elkerülése érdekében maga sem úgy járt, ahogy az adott helyzetben általában elvárható. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperesi jogelőd által tanúsított vezetéstechnikai hiba, az, hogy nem nézett jobbra, és nem próbálta meg fékezéssel vagy balra kormányzással elkerülni a perbeli balesetet, károsulti közre-

hatásnak minősül, melynek mértékét a másodfokú bíróság 30 %-ban állapította meg. A másodfokú bíróság erre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 394. § (1) bekezdésére utalással részben megváltoztatta, és az alperest terhelő marasztalás összegét a felperesi jogelőd 30 %-os közrehatásának megfelelően leszállította.

- [4] 3. Az indítványozó a Fővárosi Törvényszék ítéletével szemben alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, kérve annak megsemmisítését, mivel az – állítása szerint – sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését. Indokolása alapján az ítélet azért sérti a tisztességes eljáráshoz való jogát, mert a másodfokú eljárásban elrendelt bizonyítás (szakértő személyes meghallgatása) vonatkozásában előterjesztett felperesi észrevételeket, valamint a szakértői nyilatkozat cáfolatára csatolt bizonyítékokat a bíróság teljességgel figyelmen kívül hagyta, nem vizsgálta az indítványozó által előterjesztett bizonyítékokat és észrevételeket, mellőzésének indokát sem a tárgyaláson, sem ítéletében nem fejtette ki, abban még csak említést sem tett az indítványozó által becsatolt, perdöntő jelentőségű videó-felvételről. Indokolásának alátámasztására hivatkozott a 7/2013. (III. 1.) AB határozatra, a 3215/2014. (IX. 22.) AB határozatra, valamint a 36/2014. (XII. 18.) AB határozatra is.
- [5] 4. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [6] 4.1. Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz határidőn belül érkezett be [Abtv. 30. § (1) bekezdés]. Az indítvány tartalmazza azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pont]. Az indítvány tartalmazza az Alaptörvényben biztosított jog indítványozó szerinti sérelmének lényegét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]. Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont]. Az indítvány tartalmazza az Alaptörvény – indítványozó szerint – megsértett rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]. Az indítvány tartalmaz indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pont]. Az indítvány tartalmaz kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont]. Az indítvány megfelel annak a feltételnek is, mely szerint az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva [Abtv. 27. § b) pont]. Az indítványozó jogosultnak tekinthető [Abtv. 51. § (1) bekezdés]; az indítványozó érintettnek tekinthető [Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pont].
- [7] 4.2. Az indítvány azonban nem felel meg annak a feltételnek, hogy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség történt volna, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdéssről volna szó (Abtv. 29. §). A támadott ítéletben nem történt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, továbbá a bírói döntés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel, az indítványozó ugyanis csak a Törvényszék döntésével szembeni kifogásait fogalmazta meg, alkotmányossági érvelést alkotmányjogi panaszja ténylegesen nem tartalmaz.
- [8] Az indítványozó alkotmányjogi panaszja lényegében a kifogásolt bírói döntés felülbírálatára és a bizonyítékok újbóli mérlegelésére irányul. Az indítványozó valódi célja a bírósági döntés nem alkotmányossági szempontú, hanem ténykérdésekben való felülvizsgálata és megváltoztatása.
- [9] Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) és d) pontjai, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálatára van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség esetén. A tényállás és a bíróság jogértelmezésének vizsgálatára, a bizonyítékok bírói mérlegelésének (annak, hogy a bíróság egy-egy bizonyítási indítványt, bizonyítékot milyen szempontok alapján és miként értékelt), valamint a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára azonban már nem rendelkezik hatáskörrel. „Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság nem vizsgálja azt sem, hogy az indokolásban megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelt-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenn-

tartott feladat {3237/2012. (IX. 28.) AB végzés, 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}." {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}

- [10] A tisztességes eljárás alapjoga – amelyre az indítványozó hivatkozott – nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti „szuperbíróság” szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el {elsőként lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}.
- [11] A támadott bírósági döntés – a jelen ügyben feltárható összefüggések alapján – ezért nem képezhetette érdemi vizsgálat tárgyát.
- [12] 5. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz befogadására, mivel az nem felel meg az Abtv. 29. §-ában írott feltételeknek, nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért a kérelmet az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. §-a és az 56. § (1)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdései alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2019. november 4.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/433/2019.

